

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/23-03567-025
Otsuse kuupäev	16. okt 2023
Komisjoni koosseis	Esimees Aase Sammelselg, liikmed Heli Pöder, Anastasia Nezgovorova
Tarbija	
Kaupleja	Balti Puurkaev OÜ, 11461448
Tarbija nõue	Kahju hüvitamine.
Asja läbivaatamise aeg	22. sept 2023

Resolutsioon:

Komisjon otsustas:

1. jätta avaldus rahuldamata.

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Pooled sõlmisid 26.juulil 2016 ehituse töövõtulepingu nr 260716.1, millega kaupleja võttis endale kohustuse projekteerida ja ehitada Läänemaal, Hanila vallas, Lõo külas asuvale maaüksusele puurkaev vastavalt kohaliku omavalitsuse poolt väljastatud projekteerimistingimustele, maakondliku keskkonnateenistuse poolt kaevu puurimiseks antud loale ning puuritava kaevu asendiplaanile. Töö on tarbijale üle antud 21.detsembri 2016 aktiga.

Tarbija pöördus 2017. aastal kaupleja poole pretensiooniga selles, et kaevu vesi on savine; kaupleja soovitas kaev läbi pesta (lasta veel joosta). 6.augustil 2020 ja 12.veebruaril 2022 pöördus tarbija samalaadse probleemiga kaupleja poole; vastuseks selgitas kaupleja, et põhjuseks võib olla piirkonna pinnasest tulenevad erisused.

Tarbija nõuab lepingu rikkumisega põhjustatud kahju hüvitamist.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja väidab, et ei ole lepingut rikkunud. Tarbija ei ole oma väiteid ega ka võimaliku rikkumisega seostatavat kahju tõendanud.

Võimalikud lepingu rikkumisest tulenevad nõuded on tsiviilseadustiku üldosa seaduse (TsÜS) § 146 lg 2 ja võlaõigusseaduse (VÕS) § 651 lg 1 järgi aegunud.

Komisjoni põhjendus:

Tarbijakaitseaduse § 51 järgi lahendatakse vaidlus poolte kirjalikult esitatud ning sekretariaadi kogutud teabe ja tõendite alusel.

VÕS § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. Esitatud tõendite järgi põhineb poolte

õigussuhe töövõtulepingul VÕS § 635 tähenduses.

Komisjon selgitab tarbijale, et isiku õigus nõuda teiselt isikult teo tegemist või sellest hoidumist aegub seaduses sätestatud tähtaja jooksul. Pärast nõude aegumist võib kohustatud isik keelduda oma kohustuse täitmisest (TsÜS § 142). Kohus või muu vaidlust lahendav organ võtab nõude aegumist arvesse üksnes kohustatud isiku taotlusel (TsÜS § 143).

Kaupleja on esitanud taotluse nõude aegumise kohaldamiseks. Kui nõue on aegunud, on kauplejal õigus keelduda kohustuste täitmisest ja nõue jääb rahuldamata.

TsÜS § 146 lg 2 järgi on ehitise puuduse tõttu töövõtulepingust tuleneva nõude aegumistähtaeg viis aastat. VÕS § 651 lg 1 järgi algab töö mittevastavusest tuleneva nõude aegumistähtaeg töö valmimisest. Kui tellija on kohustatud töö vastu võtma, siis algab nõude aegumistähtaeg töö vastuvõtmisest või vastuvõetuks lugemisest.

Komisjonile on esitatud kaetud tööde akt ja teostatud tööde üleandmis – vastuvõtmisakt 21.detsembrist 2016. Tarbija on oma selgitustes kinnitanud töö vastuvõtmist nimetatud kuupäeval. Seega hakkas lepingust tekkinud nõuete aegumistähtaeg kulgema 22.detsembrist 2016 ja lõppes 21.detsembril 2021.

Järgnevalt hindab komisjon, kas esines aegumise katkemist ja/või aegumist peatavaid asjaolusid (VÕS §-d 158 – 169). Tarbija väidab, et on kauplejale korduvalt teatanud kaevu vees sisalduvast savist ja lubamatult kõrgeast rauda sisaldusest, millele vastates on kaupleja rikkumist tunnistanud.

Komisjon selgitab, et omavahelises suhtluses erineva sisuga, sh võimalikule rikkumisele osundava sisuga teadete saatmine ei peata iseenesest aegumist. Komisjonile ei ole esitatud tõendeid, millest saaks järeldada, et kaupleja on kohustuse rikkumist tunnistanud (§ 158). Kaupleja ei ole üheski tarbija poolt esile toodud vastuses tunnistanud, et kaevu projekt ei vastanud projekteerimistingimustele, või et kaevu ehitamisel rikuti selleks ettenähtud nõudeid. Poolte kirjavahetus ei ole hinnatav ka läbirääkimistena (§ 167) , kuna pooled ei arutlenud töö vastavuse üle, vaid piirkonna pinnase erisusest tingitud võimalike muude lahenduste üle. Ka juhul, kui hinnata kirjavahetust läbirääkimistena, ei ole tõendatud läbirääkimiste kestvus rohkem kui 14 kuu jooksul (nõue on esitatud ca 14 kuud pärast aegumistähtaja lõppemist). Muid võimalikke aegumist katkestavaid või peatavaid asjaolusid tarbija esile toonud ei ole.

Komisjon ei jaga tarbija arusaama selles, et kaupleja on lepingut rikkunud tahtlikult, millest tulenevalt peaks kohalduma TsÜS §-s 146 lg 4 ettenähtud kümneaastane aegumise tähtaega.

VÕS § 104 lg 5 järgi väljendub tahtlus lepingu partneri suhtes õigusvastase tagajärje soovimises, mis eristub hooletusest eelkõige subjektiivse tunnuse tõttu. Tahtlusena on hinnatav kohustust rikkuv käitumine vaid juhul, kui võlgniku tegevuses on tuvastav teisele poolele kahjuliku tagajärje soovimine.

Kohustuse objektiivse rikkumise tuvastamine ei ole tahtlusena hinnatava käitumise tuvastamiseks piisav sõltumata objektiivse rikkumise iseloomust (nt ebaõige tehnoloogia kasutamine vmt). Tarbija ei ole esile toonud, mingeid asjaolusid, millest saaks järeldada, et kaupleja soovis tarbijale kahju tekitada; seega ei ole TsÜS §-s 146 lg 4 ettenähtud aegumise tähtaja kohaldamiseks alust.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et kaupleja taotlus aegumise kohaldamises on õiguspärane. Tarbijal puudub kohustatud isiku keeldumise korral võimalus aegunud nõuet maksmata panna ning tarbija nõue tuleb jätta rahuldamata.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Aase Sammelselg
/allkirjastatud digitaalselt/

Heli Pöder
/allkirjastatud digitaalselt/

Anastasia Nezgovorova
/allkirjastatud digitaalselt/